

1. Το αγόρι και η πόρτα

Εκεί που έπεσε
είναι μια κόκκινη λίμνη,
ένα κόκκινο δέντρο,
ένα κόκκινο πουλί.
Σηκώθηκε όρθια
η πεσμένη καγκελόπορτα-
χιλιάδες άλογα.
Λαός καβαλίκηψε.
Κομνηνέ! - φωνάξαμε.
Γύρισε και μας κοίταξε
δε φορούσε επίδεσμο
ούτε στεφάνι.
Άσπρα άλογα, κόκκινα άλογα
και μαύρα, πιο μαύρα-
καλπασμός, - η ιστορία
Να προφτάσουμε.

2. Εδώ Πολυτεχνείο

Εδώ Πολυτεχνείο! Εδώ
Πολυτεχνείο! Εδώ καλώ
βοήθεια, πρόφτασε, λαέ,
βοήθεια, πρόφτασε, λαέ,
σκοτώνουν τα παιδιά σου, οϊμέ!

Τα νιάτα που έστησαν εδώ
του Αγώνα τραγικόν χορό
και τραγουδούν τη Λευτεριά,
σου τα σκοτώνουν τα παιδιά.
Της βίας ο δούλος ο μωρός
δουλέμπορος, φονιάς μιαρός,
σκοτώνει, λαέ, τα τέκνα σου,
τ' αγόρια, τα κορίτσια σου.

Εδώ Πολυτεχνείο! Εδώ
τα νιάτα σέρνουνε χορό.
Της Επιστήμης τα παιδιά
και τραγουδάν τη Λευτεριά.
Εδώ της νιότης ο άξιος νους,
που χτίζει θέατρα, ναούς,
σκεδιάζει ιδέες και μηχανές
και δένει το αύριο με το χτες,

Εδώ Πολυτεχνείο! Εδώ
μέσα στην τέχνης το ιερό
σκοτώνει η βία τα παιδιά
που τραγουδούν τη Λευτεριά.
Εδώ Πολυτεχνείο! Εδώ
γίνεται ανήκουστο κακό!
Της βίας ο δούλος ο μωρός
του Χάρου μαύρος έμπορος,
σφάζει τα τέκνα του λαού.
τη νιότη, την ελπίδα του,
το άνθος του αύριο, τον καρπό
της τέχνης και της γνώσης, ω!
Εδώ Πολυτεχνείου κραυγή
καλούν το Χρέος κι η Τιμή
Λαέ μας, βοήθα τα παιδιά.
Ο αγώνας για τη Λευτεριά.

3. ΕΔΩ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

Εδώ, εδώ Πολυτεχνείο
ακούτε ελεύθερο σταθμό
εδώ είναι το σκληρό σχολείο
οι φοιτητές μαζί με το λαό.
'Αντε, βοηθάτε παλικάρια
βάλτε όλα σας τα δυνατά,
ν' αγωνιστούμε σα λιοντάρια
να θυμηθούμε πάλι τα παλιά.
Εδώ, εδώ πολυτεχνείο
ακούτε ελεύθερη φωνή
εδώ είναι το κρυφό σχολείο
για λευτεριά, ειρήνη, προκοπή
Εμπρός, εμπρός Πολυτεχνείο
εμπρός δε βγάζει τσιμουδιά
έξω το κάνανε σφαγείο
νεκροί οι φοιτητές κι η ανθρωπιά

4. Αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος

Αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος
δεν θα πάψεις ούτε στιγμή ν' αγωνίζεσαι

για την ειρήνη και για το δίκιο.
Θα βγεις στους δρόμους, θα φωνάξεις
τα χείλη σου θα ματώσουν απ' τις φωνές.
Το πρόσωπό σου θα ματώσει από τις σφαίρες
μα δε θα κάνεις ούτε βήμα πίσω.
Κάθε κραυγή σου θα' ναι μια πετριά
στα τζάμια των πολεμοκάπηλων.
Κάθε χειρονομία σου θα' ναι
για να γκρεμίζει την αδικία.
Δεν πρέπει ούτε στιγμή να υποχωρήσεις,
ούτε στιγμή να ξεχαστείς.
Είναι σκληρές οι μέρες που ζούμε.
Μια στιγμή αν ξεχαστείς,
αύριο οι άνθρωποι θα χάνονται
στη δίνη του πολέμου,
έτσι και σταματήσεις
για μια στιγμή να ονειρευτείς
εκατομμύρια ανθρώπινα όνειρα
θα γίνουν στάχτη απ' τις φωτιές.
Δεν έχεις καιρό, δεν έχεις καιρό για τον εαυτό σου
αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος.
Αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος
μπορεί να χρειαστεί και να πεθάνεις
για να ζήσουν οι άλλοι.
Θα πρέπει να μπορείς να θυσιάζεις
ένα οποιοδήποτε πρωινό.
Αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος
θα πρέπει να μπορείς να στέκεσαι
μπρος στα ντουφέκια!

5. Μικρός τύμβος

Δίχως τουφέκι και σπαθί, με το ήλιο στο μέτωπο,
υπήρξατε ήρωες και ποιητές μαζί. Είστε το Ποίημα.

Απλώνοντας το χέρι μου δεν φτάνει ως εκεί
που ωραία λουλούδια τις μορφές σας
Λιτανεύει ο αέρας της αρετής. Ω παιδιά μου,

Μπροστά σ' αυτό το ποίημα μετράει μόνο η σιωπή.

6. «Εδώ Πολυτεχνείο»

Στον άγιο ήχο της φωνής: «Εδώ Πολυτεχνείο!...»
στο κάλεσμα της νιότης μας, που φέρνει προς το φως
άστραψε σ' όλες τις ψυχές τ' άφταστο μεγαλείο
της Λευτεριάς και ξέσπασε κάθε καημός κρυφός!

Τ' ατράνταχτα τα στήθια σας, παιδιά, γινήκαν κάστρα,
και πάλεψαν σκληρά κι ορθά με τανκς και με πιστόλια
σαν η ψυχή σας έφερνε στον ουρανό και στ' άστρα
το θρίαμβο της Λευτεριάς, μες σε βροχή από βόλια.

Στα παλληκάρια που' πεσαν στην άνιση την πάλη
δόξα τούς πρέπει και τιμή μες σε χιλιάδες χρόνια!
Μα και σε σας που ζήσατε, για να χαρείτε πάλι
ολάκαιρη την Λευτεριά, την πάμφωτη κι αιώνια!...

7. 1050 ΧΙΛΙΟΚΥΚΛΟΙ

"Εδώ Πολυτεχνείο, εδώ Πολυτεχνείο!"

Αυτή η φωνή που τρέμει στον αέρα,
δεν σούστειλε ένα μήνυμα μητέρα,
αυτή η φωνή δεν ήτανε του γιού σου,
ήταν φωνές χιλιάδες του λαού σου.

"Εδώ Πολυτεχνείο ,εδώ Πολυτεχνείο!"

Μιλάει ένα κορίτσι κι ένα αγόρι,
εκπέμπουνε τραγούδι μοιρολόι,
χίλιες πενήντα αντένες η λαχτάρα,
σε στόματα μανάδων η κατάρα.

Και τα κορίτσια και τ' αγόρια που μιλούσαν,
τρεις μέρες και τρεις νύχτες δεν μετρούσαν,
δοκίμαζαν τις λέξεις με αγωνία,
κι αλλάζανε ρυθμό στην ιστορία.

"Εδώ Πολυτεχνείο, εδώ Πολυτεχνείο!"

Γραμμένα μένουν τα ονόματα στο αρχείο,
δεν αναφέρονται οι νεκροί που είναι στο ψυγείο,
λένε πως είναι τέσσερις κι είναι εκατό οι μανάδες,
πρώτα σκοτώθηκε η φωνή και σώπασαν χιλιάδες.

8. ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΑ

Πίσω απ' τα κάγκελα ελεύθεροι χιλιάδες
στο δρόμο περπατάει αργά η φοβέρα,

πίσω απ' τα σίδερα ονειρεύονται μανάδες
παιδιά που έχουνε αλλάξει σε μια μέρα.
Μπροστά απ' τα κάγκελα οι σκλάβοι που φοβούνται
όπλα κρατάνε και ο δρόμος τους ανήκει
πίσω απ' τα κάγκελα φωνές που δε φοβούνται
και μοιάζουν θάλασσα που πλέει ένα καϊκι.
Πίσω απ' τα σίδερα τα μάτια της γενιάς τους
χαμογελάνε σ' ένα φως που ξημερώνει
έξω στο δρόμο η ντροπή κι η παγωνιά τους
βήμα με βήμα την ελπίδα τη σκοτώνει.

9. Αχός βαρύς ακούγεται

Αχός βαρύς ακούγεται
κι ερπύστριες κυλάνε.
Πατήσια κι Αμπελόκηποι
καίγονται σα λαμπάδες.

Ξένοι δεν είναι τούτοι εδώ,
ελληνικά μιλάνε.
Όπου μωρό πυροβολούν
όπου γυναίκα ρίχνουν.

Βαρούν ντουφέκια από παντού
βαρούν τα πολυβόλα.
Σφάλουν πορτοπαράθυρα
στο δρόμο κάποιος τρέχει.

Καρδιά για πάψε να χτυπάς
καρδιά που πας να σπάσεις.
Η πόλη τούτη είναι άπαρτη
τα σπίτια είναι δικά μας.

10. Φοβάμαι

Φοβάμαι
τους ανθρώπους που εφτά χρόνια
έκαναν πως δεν είχαν πάρει χαμπάρι

και μια ωραία πρωία –μεσούντος κάποιου Ιουλίου–
βγήκαν στις πλατείες με σημαιάκια κραυγάζοντας
«Δώστε τη χούντα στο λαό».
Φοβάμαι τους ανθρώπους
που με καταλερωμένη τη φωλιά
πασχίζουν τώρα να βρουν λεκέδες στη δική σου.
Φοβάμαι τους ανθρώπους
που σου 'κλειναν την πόρτα
μην τυχόν και τους δώσεις κουπόνια
και τώρα τους βλέπεις στο Πολυτεχνείο
να καταθέτουν γαρίφαλα και να δακρύζουν.
Φοβάμαι τους ανθρώπους
που γέμιζαν τις ταβέρνες
και τα 'σπαζαν στα μπουζούκια
κάθε βράδυ
και τώρα τα ξανασπάζουν
όταν τους πιάνει το μεράκι της Φαραντούρη
και έχουν και «απόψεις».
Φοβάμαι τους ανθρώπους
που άλλαζαν πεζοδρόμιο όταν σε συναντούσαν
και τώρα σε λοιδορούν
γιατί, λέει, δεν βαδίζεις στον ίσιο δρόμο.
Φοβάμαι, φοβάμαι πολλούς ανθρώπους.
Φέτος φοβήθηκα ακόμα περισσότερο.

11. Για το Πολυτεχνείο

Στις δεκαεφτά Νοέμβρη,
στο Πολυτεχνείο,
τιμάμε την επέτειο
για το Πολυτεχνείο.

Και οι παιδικές φωνές μας
μ' όση δύναμη μπορούνε
φωνάζουνε στα πέρατα
της γης μας ν' ακουστούνε.

Όχι πια στην τυραννία
όχι στη δικτατορία.
Ζήτω η ελευθερία
ζήτω η δημοκρατία.

12. Μικρός τύμβος (17 Νοεμβρίου 1973)

Δίχως τουφέκι και σπαθί, με το ήλιο στο μέτωπο,
υπήρξατε ήρωες και ποιητές μαζί. Είστε το Ποίημα.

Απλώνοντας το χέρι μου δεν φτάνει ως εκεί
που ωραία λουλούδια τις μορφές σας
Λιτανεύει ο αέρας της αρετής. Ω παιδιά μου,
Μπροστά σ' αυτό το ποίημα μετράει μόνο η σιωπή.

13. Πολυτεχνείο

Πολυτεχνείο, υψώθηκες της
Ρωμιοσύνης κάστρο
στην ποτισμένη δάκρυα,
ματοβαμμένη γη.
Σ' είδε η Ελλάδα η ξάγρυπνη στον
ουρανό της άστρο
κι άνοιξες θύρα, για να μπει της
λευτεριάς η αυγή.

14. Η λευτεριά

Η λευτεριά είναι ζωή.
Και είναι η ψυχή του λεύτερου αδέσμευτη
και είναι το πνεύμα του καθάριο και λυτό.
Και είναι σε θέση να
συγκρατεί τον εαυτό του
και όχι να σκύβει δουλικά
στους μισητούς δεσπότες το κεφάλι.

Τη λευτεριά ο άνθρωπος
τη φέρνει μέσα του .
Δε μπαίνει το πνεύμα στη φυλακή.
Δε σαπίζουν οι ιδέες στα σίδερα.
Δεν πιάνεται ο αετός στην αιχμαλωσία,
είναι πάντα λεύτερος,
έτσι γεννιέται κι έτσι πεθαίνει.

15. 16 και 17 Νοέμβρη 1973

Αθήνα 16 Νοεμβρίου 1973

Ωραία παιδιά, με τα μεγάλα μάτια σαν εκκλησίες χωρίς στασίδια.
Ωραία παιδιά, δικά μας, με τη μεγάλη θλίψη των αντρείων,
Αψηφιστοι, όρθιοι στα προπύλαια, στον πέτρινο αέρα,
Έτοιμο χέρι, έτοιμο μάτι, – πως μεγαλώνει
το μπόι, το βήμα και η παλάμη του ανθρώπου;

17 Νοεμβρίου

Βαρεία σιωπή, διάτρητη απ' τους πυροβολισμούς,
πικρή πολιτεία,
αίμα, φωτιά, η πεσμένη πόρτα, ο καπνός, το ξύδι-
ποιος θα πει : περιμένω απ' το μέσα μαύρο;
Μικροί σκοινοβάτες με τα μεγάλα παπούτσια
μ' έναν επίδεσμο φωτιά στο κούτελο
κόκκινο σύρμα, κόκκινο πουλί,
και το μοναχικό σκυλί στ' αποκλεισμένα προάστια
ενώ χαράζει η χλωμότερη μέρα πίσω
απ' τα καπνισμένα αγάλματα
κι ακούγεται ακόμη η τελευταία κραυγή διαλυμένη
στις λεωφόρους.
Πάνω απ' τα τανκς, μέσα στους σκόρπιους πυροβολισμούς
πώς μπορείτε λοιπόν να κοιμάστε;

16. Θούριος

Κανόνια, πολυβόλα
θανάσιμος χορός!
Μα εμείς τα παλικάρια
τραβάμε πάντα εμπρός!

Να σαρώσουμε τυράννους
και προδότες του λαού,
από ράχες και λαγκάδια
κατεβαίνουμε , παντού.

Για να λάμψει πάλι ο ήλιος.
Δίκιο , αλήθεια , λευτεριά.
Δίχως τον ξένο τον αφέντη και
δίχως ντόπιο τύραννο ξανά!

17. Ένας ζεστός Νοέμβρης

...και ξαφνικά
πιάσαν οι ζέστες το Νοέβρη
καλοκαιριά
στην καρδιά του χειμώνα.

Ήταν οι ανάσες των παιδιών,
κοντά – κοντά,
σαν να 'ταν μια αναπνοή
κι οι ανάσες στα παράθυρα
κοντά – κοντά,
σα να 'τανε ένα μπαλκόνι η Αθήνα,
κι οι φωτιές που καίγανε στους δρόμους τα σκουπίδια,
κοντά – κοντά,
σα να 'ταν πυρκαγιά,
κι ήταν οι σφαίρες
κι ήταν το αίμα.

Και ξαφνικά
πιάσαν οι ζέστες το Νοέβρη
κατακαλόκαιρο
στη μέση του χειμώνα.

18. Γλυκέ μου εσύ δε χάθηκες

Γλυκέ μου εσύ δε χάθηκες, μέσα στις φλέβες μου είσαι.
Γιε μου, στις φλέβες ολουνών, έμπα βαθιά και ζήσε.

Δες, πλάι μας περνούν πολλοί, περνούν καβαλλαραίοι,
όλοι στητοί και δυνατοί και σαν και σένα ωραίοι.

Ανάμεσά τους , γιόκα μου, θωρώ σε αναστημένο,
το θώρι σου στο θώρι τους μυριοζωγραφισμένο.

Γιε μου στ' αδέρφια σου τραβώ και σμίγω την οργή μου,
σου πήρα το ντουφέκι σου, κοιμήσου εσύ πουλί μου.

19. Λεβέντης

Σαν τον αητό φτερούγαγε στη στράτα
τον καμαρώνει η γειτονιά στα παραθύρια
με χαμηλά τα μαύρα του τα μάτια
λεβέντης εροβόλαγε.

Στα ματιά του ένα σύννεφο
μες την καρδιά του σίδερο.
Κυλάει το αίμα, σκέπασε τον ήλιο
κι ο χάρος εροβόλαγε.

Σφαλούν τα μάτια κι' οι καρδιές
σφαλούν τα παραθύρια
μετά χυμάει ο Χάροντας καβάλα
κι εκείνος χαμογέλαγε.

Ποιός κατεβαίνει σήμερα στον Άδη;
Ποιόν κουβεντιάζει η γειτονιά κι ανανταριάζει;
Γιατί βουβά είναι τα βουνά κι οι κάμποι;
Λεβέντης εροβόλαγε.

20. Όταν σφίγγουν το χέρι

Όταν σφίγγουν το χέρι
ο ήλιος είναι βέβαιος για τον κόσμο

Όταν χαμογελάνε
ένα μικρό χελιδόνι
φεύγει μέσα απ' τ' άγρια γένια τους

Όταν σκοτώνονται, όταν σκοτώνονται
η ζωή τραβάει την ανηφόρα
με σημαίες, με σημαίες
με σημαίες και με ταμπούρλα.

Η ζωή τραβάει την ανηφόρα
με σημαίες, με σημαίες
με σημαίες και με ταμπούρλα

Όταν σκοτώνονται, όταν σκοτώνονται

η ζωή τραβάει την ανηφόρα
με σημαίες, με σημαίες
με σημαίες και με ταμπούρλα

21. Ένα το χελιδόνι

Ένα το χελιδόνι κι η άνοιξη ακριβή
για να γυρίσει ο ήλιος θέλει δουλειά πολλή
Θέλει νεκροί χιλιάδες να 'ναι στους τροχούς
Θέλει κι οι ζωντανοί να δίνουν το αίμα τους.

Θε μου Πρωτομάστορα μ' έχτισες μέσα στα βουνά
Θε μου Πρωτομάστορα μ' έκλειςσες μες στη θάλασσα!

Πάρθηκεν από μάγους το σώμα του Μαγιού
Το 'χουνε θάψει σ' ένα μνήμα του πέλαγου
σ' ένα βαθύ πηγάδι το 'χουνε κλειστό
μύρισε το σκοτάδι κι όλη η άβυσσος

Θε μου Πρωτομάστορα μέσα στις πασχαλιές και Συ
Θε μου Πρωτομάστορα μύρισες την Ανάσταση

22. Θα σημάνουν οι καμπάνες

Με τόσα φύλλα σου γνέφει ο ήλιος καλημέρα
με τόσα φλάμπουρα λάμπει, λάμπει ο ουρανός
και τούτοι μες τα σίδερα και κείνοι μες το χώμα.

Σώπα όπου να 'ναι θα σημάνουν οι καμπάνες.
Αυτό το χώμα είναι δικό τους και δικό μας.

Κάτω απ' το χώμα μες στα σταυρωμένα χέρια τους
κρατάνε τις καμπάνες το σχοινί,
προσμένουνε την ώρα, προσμένουν να σημάνουν την ανάσταση
τούτο το χώμα είναι δικό τους και δικό μας
δεν μπορεί κανείς να μας το πάρει.

23. Ο εκφωνητής

Δεν θα ξεχάσουμε ποτέ τη φωνή σου
γενναίο παιδί:
Εδώ Πολυτεχνείο!
Εδώ Πολυτεχνείο!
Σας μιλάει ο σταθμός
των ελεύθερων αγωνιζόμενων φοιτητών
των ελεύθερων αγωνιζόμενων Ελλήνων!
Είχες βραχνιάσει να μιλάς με τις ώρες
μα πιο πολύ ήταν το πάθος που ράγιζε
το πυρωμένο μέταλλο της φωνής σου
γεμίζοντας τους αιθέρες μ' ανατριχίλες και δάκρυα.

Κι ο πλανταγμένος λαός συσπειρωμένος
μισός στους δρόμους και μισός στα σπίτια
ρουφούσε λαίμαργα το τραύλισμα της λευτεριάς
που σπαρταρούσε μέσα στο στήθος σου
κι αγωνιούσε και παθαίνονταν κι έκανε
προσευχές, Χριστέ μου, να μη σωπάσεις.

Γιατί χρόνια και χρόνια σ' αυτό τον τόπο
είναι στη μοίρα του ν' ακούει αυτό το τραύλισμα
που δεν προφταίνει να γίνει φωνή
που δεν προφταίνει να γίνει φθόγγος
και μουσική αναστάσιμη.

Γιατί χρόνια και χρόνια
στην κρίσιμη στιγμή
τα δολερά χέρια των τυράννων
υπογράφουν το διάταγμα της σιγής σου.

24. Τα νέα σατιρικά γυμνάσματα

Τώρα όλα στην Ελλάδα έχουν αλλάξει.
Οι ξενοκίνητοι έλειψαν προδότες.
Τα παλιά ρούβλια εγίνηκαν στην πράξη
δολάρια, για τους γνήσιους πατριώτες.

Κι ας σχίζονται, μες στο Πολυτεχνείο,
οι αλήτες, δόθηκαν για Δημοκρατία,
ενώ συνωμοτούν στο καφενείο,
για να φέρουν μια νέα Λαοκρατία.

Της «Νέας Ελλήνων Τάξεως» παιδιάς ίτε,
με το στιλέτο πάντα γρηγορείτε.

Παιδιά του Μετσοβίου Πολυτεχνείου,
της λευτεριάς ανοίξατε τη στράτα.
Είστε ο Ιερός Λόχος του Δραγατσανίου,
που 'χε κι εκείνος τα δικά σας νιάτα.

Σας φέρνουν οι δειλοί άνθινα στεφάνια
και κροκοδείλια τώρα χύνουν δάκρυα
εκείνοι, που προσμέναν στην αφάνεια
«ευκαιρίες», ζαρωμένοι σε μιαν άκρια.

Των μεγάλων τα όπλα η υποκρισία.
Το δικό σας προνόμιον η θυσία.

25. Εδώ Πολυτεχνείο

Στον άγιο ήχο της φωνής: «Εδώ Πολυτεχνείο!...»
στο κάλεσμα της νιότης μας, που φέρνει προς το φως
άστραψε σ' όλες τις ψυχές τ' άφταστο μεγαλείο
της Λευτεριάς και ξέσπασε κάθε καημός κρυφός!

Τ' ατράνταχτα τα στήθια σας, παιδιά, γινήκαν κάστρα,
και πάλεψαν σκληρά κι ορθά με τανκς και με πιστόλια
σαν η ψυχή σας έφερνε στον ουρανό και στ' άστρα
το θρίαμβο της Λευτεριάς, μες σε βροχή από βόλια.

Στα παλληκάρια που΄ πεσαν στην άνιση την πάλη
δόξα τούς πρέπει και τιμή μες σε χιλιάδες χρόνια!
Μα και σε σας που ζήσατε, για να χαρείτε πάλι
ολάκαιρη την Λευτεριά, την πάμφωτη κι αιώνια!...